

כ"ט:

עין משפט
גד מצוה

ברכת החם. למנה וברכת היין
מחו כיון סידלג הטלחון הן:

הדרן עלך ראוהו בית דין

אבל לא במדינה. לא בירושלים
ולא בגזולת דפריש
בקונטרס והא דקתני כל עיר שרואה
ושומעת תוקעין בה היינו לאחר מורבן
שתיקו רבן יוחנן בן זכאי ור"מ ומ"ש
מלולג שהיה טעל אפילו בגזולין בזמן
שנמתיק קיים דמשמע גזולג (הגזול)
(וערבא) (וסופר ד' מג. ושם) שהיו מולטיין
לולגין לנהבין ו"ל דשמי לולג
שזינו אלל טלטול בעמלמל הואיל
ואשמרי במקדש של הממירו במדינה
אלל תקיעת שופר מעשה חכמה
ומיאו קשיא ללאחר מורבן הניח
הקילו טפי בשופר מגזולג שתיקו רבן
יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין ככל מקום
ששם צ"ד אלל לולג לא אשמרי
דמשמע חסס דמוקי לא ההיא
דמולטיין לולגין בזמן בית המקדש
ובגזולין משמע דבזמן שאין בית
המקדש קיים לא הותר צדוק מקום
דוקא ועוד י"ל דבדין הוא דלולג יהיה
של ישראל לגביה צדשמיס לא רלו
לצלל לגמרי וכיון דתקון צד"ד
תקון ככל מקום ששם צ"ד אע"פ
בזמן בית לא היה אלל במקדש
דוקא ועוד י"ל דבדין הוא דלולג יהיה
דוחה בגזולין יותר משופר שנראש
השנה לא היה ידוע קניעות המלש
אלל בירושלים אלל יום ראשון דלולג
היה ידוע בגזולין:

רבינו חננאל

בני חבא ברכת הלחם
של מצה שצריך לברך
המוציא ועל אכילת מצה.
וברכת היין של קידוש
היום שצריך לברך ברכת
היין וברכת קידוש היום
מחו. לא אמרין כיון
דחובה היא שפיקו או
דלמא ברכה לאו חובה
היא. ופשטי לה מיהא
דאמר רב אשי כי היינו
בי רב פפי הוה קשיש
לן וכי הוה אתא ארסייה
מברא הוה קשיש ליה.
ספקינה מינה שאפי"ו
שיצא מוציא יהיה לברכה
הלחם של מצה. הרי
לא פירסו אדם פורסה
לארורין אפי"ו אכל עתה
אבל פורס לבניו ולבני
ביתו כדי להכניסן במצות.
במלל ובבבליה אפי"ו
שיצא מוציא פשוטה היא.
הדרן עלך ראוהו
בית דין

13 א ב מ"י פ"ח מ"ל
ברכות הלכה י' פ"ח ע"ג
ס ע"ג ע"ג א"ח פ"י ק"ו
ס ע"ג ע"ג א"ח פ"י ק"ו
י"טן חפ"ח פ"א:
ג"ה ג ט"ע"ט ע"ס פ"י ק"ו
ס ע"ג ט"ע:
ג"ה ד ט"ע"ט ע"ס פ"י
חלולג ט"ג:
א ב מ"י פ"י מ"ל
שופר הלכה ו' פ"ח ע"ג
מה טור ש"ע א"ח פ"ח ט"ז
מ"ה ט"ז ט"ז ו' פ"ח ע"ג
תקפת ט"ז פ"א:
ג ב ו ד מ"י ע"ס הלכה ו'
הלכה ט"ז:
ח (וע"ש) א"ח פ"ח ט"ז
תקפת ט"ז פ"א:
ט ז ט מ"י ע"ס מ"ל
מ"ה ט"ז פ"א:
ד י מ"י פ"י מ"ל
שופר הלכה ו':

ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה

ברכת הלחם. של אכילת מצה שמצרכין (לפני המוציא) וברכת
היין. שמצרכין לפני קידוש: מסו. על אכילת מצה ומקדש ישראל
לא חיבעי לך רחוביה וניהו ומפיק אלל ברכת המוציא וברכת היין
מחיבעי לן שאין באות אלל לפי שהמבדק לרין שיעומו וזי אפשר
ליהנות בלא ברכה זי נמי לא טועים

ברכת הלחם של מצה וברכת היין של
קידוש היום מהו כיון דחובה הוא מפיק
או דלמא ברכה לאו חובה היא ת"ש
אדאמר רב אשי כי היינו בי רב פפי הוה
מקדש לן וכי הוה אתי ארסייה מדברא
הוה מקדש להו ת"ר ילא יפרוס אדם
פרוסה לאורחין אלא אם כן אוכל עמהם
יאלל פורס הוא לבניו ולבני ביתו כדי
לחנכן במצות ובהלל יובבגילה אף על
פי שיצא מוציא:

הדרן עלך ראוהו בית דין

יום טוב ישל ר"ה שחל להיות בשבת
במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה
משחרב בהמ"ק התקין רבן יוחנן בן זכאי
ישיהו תוקעין בכל מקום שיש בו צ"ד
אמר רבי אלעזר לא התקין רבן יוחנן בן
זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה
ואחד כל מקום שיש בו בית דין ועוד זאת
היתה ירושלים יתירה על יבנה ישכל עיר
שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא
תוקעין וביבנה לא היו תוקעין אלא בב"ב
בלבד: גמ' מנה"מ אמר רבי לוי בר לחמא
אמר רבי חמא בר חנינא כתוב אחד אומר
ישבתון זכרון תרועה וכתוב אחד אומר
יום תרועה יהיה לכם לא קשיא כאן ב"ב"ט
שחל להיות בשבת כאן ביום טוב שחל
להיות בחול אמר רבא אי מדאורייתא היא
במקדש היכי תקעין ועוד (ט) הא לאו
מלאכה היא דאצטרך קרא למעוטי דתנא
דבי שמואל כל מלאכת עבודה לא תעשו
יצתה (ט) תקיעת שופר יורדית הפת שהיא
חכמה ואינה מלאכה אלא אמר רבא
מדאורייתא מישרא שרי ורבנן הוא דגזור
ביה כדרבה דאמר רבה הכל חייבין בתקיעת
שופר ואין הכל בקיין בתקיעת שופר גזירה
שימא יטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד
ויעבירו ד' אמות ברה"ד והיינו טעמא דלולב

זכרם הלחם. של אכילת מצה שמצרכין (לפני המוציא) וברכת
היין. שמצרכין לפני קידוש: מסו. על אכילת מצה ומקדש ישראל
לא חיבעי לך רחוביה וניהו ומפיק אלל ברכת המוציא וברכת היין
מחיבעי לן שאין באות אלל לפי שהמבדק לרין שיעומו וזי אפשר
ליהנות בלא ברכה זי נמי לא טועים

ברכת הלחם של מצה וברכת היין של
קידוש היום מהו כיון דחובה הוא מפיק
או דלמא ברכה לאו חובה היא ת"ש
אדאמר רב אשי כי היינו בי רב פפי הוה
מקדש לן וכי הוה אתי ארסייה מדברא
הוה מקדש להו ת"ר ילא יפרוס אדם
פרוסה לאורחין אלא אם כן אוכל עמהם
יאלל פורס הוא לבניו ולבני ביתו כדי
לחנכן במצות ובהלל יובבגילה אף על
פי שיצא מוציא:

הדרן עלך ראוהו בית דין

יום טוב של ראש השנה שחל להיות
בשבת במקדש היו תוקעין.
בגמרא מפרש לה: אלל לא במדינה.
לא בירושלים ולא בגזולין: אלל
ביבנה. שהיתה שם סנהדרין גדולה
בזמיו וכן ככל מקום שגלתה סנהדרין
אלל לא נצית דין של עשרים ושלשה:
ועוד זאת היסה ירושלים. בעורה
בצנינה יתירה בתקיעת שנת על
יצנה: שכל עיר שרואה. את ירושלים:
ושומעם ויכולה לבא בו. מפרש בגמרא
(ז) מאי תנא דקאמר ועוד: גמ' זכרון
פרועה. ולא תרועה ממש אלל
מקראות של תרועה יאמרו: מלאכה
היא. בתמיסה: גזירה שמה שאלל
וכן. ובתמיסה: לא גזור דלאן איסור
שנות דרננן במקדש: (יטוהו כל
הערים. ספיקות יבנה: מספיקים.
לשם לשמוע תקיעה משלוחי בית דין
לפי שהיו רגילין כן בירושלים: בני
בבבליה. גדולי הדור היו: גזון.
אם יש לגזור אף במקום בית דין
שמה יעלנו: ואין משיבין לאחר
מעשה. גנאי הוא שנוציא לנו טועים
על עלמנו: גים דין דאקראי.
למנא קמא תקעין ומנא דלמרו לו
סבר אחד יבנה ואחד כל מקום שיש
בו בית דין קבוע דומיא דיבנה:
ועם

מסורת הש"ס

16 שנת ק"י: קל"ה.
17 (וספיקו ס"ט. צ"ה
18 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
19 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
20 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
21 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
22 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
23 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
24 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
25 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
26 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
27 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
28 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
29 (וספיקו ס"ט. צ"ה)
30 (וספיקו ס"ט. צ"ה)

תורה אור השלם
1. רבי אל בני ישראל
לאמר בחדש השביעי
באחד לחודש יהיה לכם
שבחות זכרון תרועה
מקרא קדש:
2. ובחדש השביעי
באחד לחודש מקרא
קדש יהיה לכם כל
מלאכת עבודה לא
תעשו ויום תרועה יהיה
לכם: ממדרב כ"ט א

הנהרות ה"ח

(א) גמ' המקדש היכי
תקעין יצור (הא לאו)
מחית יצור פפי רש"י
תשמת דלא גרסינן להו
אלל לא יצור משה"ה היה
פ"י בתמיסה: (ב) משה"ה היה
גזירה שמה פ"י במקדש
היכי יאמרו יצור בני
תמיסה פ"י ודיה מנין ופי'
שמה יטלנו היכי יאמרו
מחית כבד נשמעה קרן
בביבנה שהיו כל החרס
ספיקות יבנה ומתמיסה
לשם פ"י בירושלים היכי
יאמרו מחית יצור משיבין:

מוסף רש"י

אלא אם כן אוכל
עמהם. שהיו כן יעלן
לשמות. אבל פורס הוא
לבניו ולבני ביתו.
ואפי"ו שהא לא טעם אלל
כיון שפיר דמי. ואפי"ו
שצריך עליה ברכת המוציא
(וע"ש פ"א)

הדרן עלך ראוהו בית דין
התקין רבן יוחנן בן
זכאי. כיון דין יוחנן בן
זכאי מרב הניח יבמות
(ט) אחד יבנה ואחד
כל מקום שיש בו בית דין
כן דברי התלמוד ככל מקום
להדיא דשפיעט ליה תנא
נרישא וחומו הנין כשכל
לששמיטו שהא שיה לו
הוא שנת אפרי. וסוכה
ב. הכל חייבין. ומתוך
שהא מחייב בברך הוא
סבול לאלל יד מוכה
(וע"ש פ"א). ויעבירו ד'
אמות ברה"ד. הוא
הדין דמי יאמרו וילא
מרה"י לה"ה. אלל ספיקו
מקומות וענינים חלרין
יש לחס להעברת ד"א
ואין לחס להלכה כגון
אלל היה מונח בגמרות או
קריקפ. זי בנייה דלאן כאן
איסור הלכה לאורייתא
ויש כלן איסור העברה
כה"ה או הנביאו על
מנת לטעל אלל להוליו
ומתן להוליו טעור משום
האלל אלל על מנת לטעס
נרישא דלאורייתא מתסת
שנת וסוכה פ"א.

הדרן עלך ראוהו בית דין
התקין רבן יוחנן בן
זכאי כו': תנו רבנן
פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת (ו) והיו כל הערים מתכנסין אמר
להם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה נתקע אמרו לו גזון אמר להם שנתקע
ואחר כך גזון לאחר שתקעו אמרו לו גזון אמר להם כבר נשמעה
קרן ביבנה ואין משיבין לאחר מעשה: אמר רבי אלעזר לא התקין
רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל
מקום שיש בו בית דין: אמרו לו היינו ת"ק איכא בנייהו בי דינא
דאקראי: אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין: אמר רב הונא
ועם

גבי מליל פת מן התגור שמליל מוזן שלשה סעודות דקאמר כשהוא רודה לא ירדה במרדה אלל
בסבין וכן תקיעת שופר אסור מדרבנן כדמוכא פ"י כסוי הדס (מילין דף פ"ד): דקאמרינן תקיעת שופר בגזולין מוכיח שפסיקה דוחה
יורט ואין ודאה דוחה שנת ואפילו הכי לא היו אוסרין זי לאו משום דרכה שמה יענינו: ש"מא ישינו ועיבירנו ארבע אמות. הא ללא
נקט שמה יולאנו מרשות היחוד לרשות הרבים פ"י בקונט' נבוכה (דף מג.) משום דלא פסיקא דלס הגביהו על מנת להניעו ונמלך והוליו פטור
וקשיא דגבי העברת ד' אמות נמי לא מייחב אלל א"כ הגביהו על מנת להעבירו ד' אמות ונראה דמרשות היחוד לר"ה אית ליה הכירא וליכא
למיגור אלל ברשות הרבים וימנן ללאו אדעמיא ומעביר ארבע אמות: [ועיין מוספות מגילה ד' וספ"י סוכה מג. וספיקות צ"ה פ"א].
וציננה

התקין רבן יוחנן בן זכאי כו': תנו רבנן
פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת (ו) והיו כל הערים מתכנסין אמר
להם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה נתקע אמרו לו גזון אמר להם שנתקע
ואחר כך גזון לאחר שתקעו אמרו לו גזון אמר להם כבר נשמעה
קרן ביבנה ואין משיבין לאחר מעשה: אמר רבי אלעזר לא התקין
רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל
מקום שיש בו בית דין: אמרו לו היינו ת"ק איכא בנייהו בי דינא
דאקראי: אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין: אמר רב הונא
ועם

הדרן עלך ראוהו בית דין
התקין רבן יוחנן בן
זכאי כו': תנו רבנן
פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת (ו) והיו כל הערים מתכנסין אמר
להם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה נתקע אמרו לו גזון אמר להם שנתקע
ואחר כך גזון לאחר שתקעו אמרו לו גזון אמר להם כבר נשמעה
קרן ביבנה ואין משיבין לאחר מעשה: אמר רבי אלעזר לא התקין
רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל
מקום שיש בו בית דין: אמרו לו היינו ת"ק איכא בנייהו בי דינא
דאקראי: אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין: אמר רב הונא
ועם

הדרן עלך ראוהו בית דין
התקין רבן יוחנן בן זכאי כו': תנו רבנן
פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת (ו) והיו כל הערים מתכנסין אמר
להם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה נתקע אמרו לו גזון אמר להם שנתקע
ואחר כך גזון לאחר שתקעו אמרו לו גזון אמר להם כבר נשמעה
קרן ביבנה ואין משיבין לאחר מעשה: אמר רבי אלעזר לא התקין
רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל
מקום שיש בו בית דין: אמרו לו היינו ת"ק איכא בנייהו בי דינא
דאקראי: אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין: אמר רב הונא
ועם